

Vári Emil 1912-ban szerzett tanári oklevelet és a kisvárdai gimnáziumba helyezték. Az „őszirózsás” forradalom után beválasztották a helyi Nemzeti Tanácsba, 1919-ben belépett a Szociáldemokrata Pártba. Március 21 után a kommün híve lett, rekvirálásra is kirendelték. Május 2-án elment az iskolába, ahol a román megszállók letartóztatták. Május 3-án Nyírbaktára vitték, és mindenféle tárgyalás, ítélet nélkül lelőtték.

A tanár mellszobra a róla elnevezett általános iskola kertjében található, a Mártírok útja 5. sz. alatt. A szobor talapzatán Vári Emil kivégzésekor mondott utolsó szavait olvashatjuk: „Az elveimért halok meg.” Évfordulón megemlékezések színhelye, ezt az alatta található koszorúk is jelzik.

Az alkotást 1989. március 17-én, a Tanácsköztársaság 70. évfordulójára állították fel. Alkotója Búza Barna, anyaga pirobronz.

